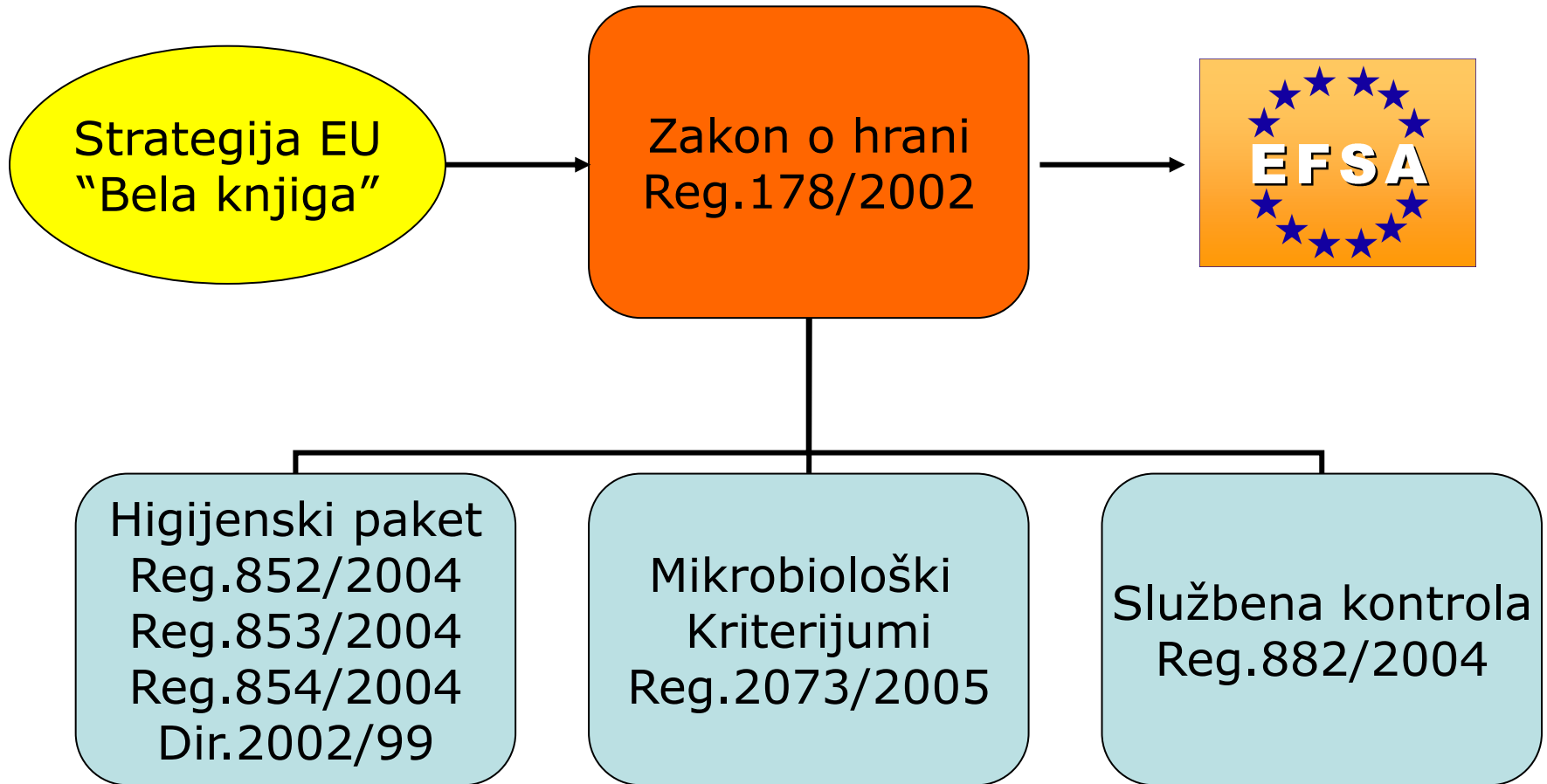

Zakon o izmenama i dopunama Zakona o bezbednosti hrane

(„Sl. gl. RS“ br. 17/19)

Ivan Stanković

Bezbednost hrane u EU

EFSA

Evropsko telo za bezbednost hrane

Osnovna uloga:

Obezbeđuje nezavistan naučni savet za sva pitanja u vezi bezbednosti hrane.

SCF →

Bezbednost hrane u Srbiji

Zakon o bezbednosti hrane („Sl. List RS“ br. 41/2009)

- Zakonski okvir za prelazak na novi međunarodno prepoznat pristup bezbednosti hrane:

Sveobuhvatni lanac hrane „od njive do trpeze“

- odgovornost svih učesnika u lancu hrane
- sledljivost
- preventivni pristup baziran na analizi rizika

Član 4. Značenje pojmova

- Nove definicije:
 - **2a) Međunarodno prihvaćeni standardi**, smernice, vodiči i preporuke jesu oni koji su razrađeni u okviru Organizacije Ujedinjenih nacija za hranu i poljoprivredu (FAO), Svetske zdravstvene organizacije (WHO), Komisije Codex Alimentarius, Međunarodne organizacije za zaštitu zdravlja životinja (OIE), Međunarodne konvencije o zaštiti bilja (IPPC), Evropske i mediteranske organizacije za zaštitu bilja (EPPO), Međunarodnog udruženja hemijskih analitičara (AOAC), Međunarodnog kolaborativnog saveta za analitiku pesticida (CIPAC), Evropske organizacije za saradnju i razvoj (OECD), Evropske agencije za bezbednost hrane (EFSA), Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) i dr.;
 - **21a) Službena kontrola** jeste bilo koji postupak kontrole koji nadležni organ sprovodi radi potvrde usaglašenosti sa propisima o bezbednosti hrane i hrane za životinje, kao i sa propisima iz oblasti zdravlja i dobrobiti životinja;
 - **23a) Uputstva ili vodiči** jesu dokumenta koja se donose od strane subjekata u poslovanju hranom, odnosno hranom za životinje, njihovih udruženja, odnosno nadležnog organa u cilju postizanja efikasnog sistema bezbednosti hrane, odnosno hrane za životinje;

Član 4. Značenje pojmova

- Izmena postojećih definicija:
 - 4) *Nova hrana* jeste hrana ili sastojci hrane koji se do sada nisu koristili u ishrani ljudi, osim **genetički** modifikovane hrane, prehrambenih aditiva, **prehrambenih aroma**, pomoćnih sredstava u proizvodnji i **prehrambenih enzimskih preparata**, koji su odobreni za upotrebu u hrani i hrani za životinje;
 - 14) *Promet na malo* jeste rukovanje hranom, odnosno njena prerada, priprema, skladištenje, na mestu prodaje ili isporuke potrošaču, delatnosti pripreme i posluživanja hrane, a naročito u:
 - 4) ugostiteljskim objektima, **pečenjarama, objektima brze hrane, poslastičarnicama, pekarama**, kao i catering usluge i usluge isporuke gotove hrane;
 - 25) *Hrana* jeste svaka supstanca ili proizvod, prerađena, delimično prerađena ili neprerađena, a namenjena je za ishranu ljudi ili se opravdano može očekivati da će se koristiti za ljudsku upotrebu, osim:
 - (7) ~~narkotika ili psihotropnih supstanci~~ **psihoaktivno kontrolisanih supstanci i prekursora,**

Član 4. Značenje pojmova

- Brisanje definicija:
 - 8) *Nadzor*
 - 11) *Praćenje bezbednosti hrane i hrane za životinje*
 - 17) *Revizija*

Član 5. Podela hrane

- Hrana se prema poreklu deli na:
 - 1) hranu životinjskog porekla;
 - 2) hranu biljnog porekla;
 - 3) mešovitu hranu koja sadrži sastojke biljnog i životinjskog porekla;
 - 4) hranu ni biljnog, ni životinjskog porekla (mineralne materije, so);
 - 5) novu hranu;
 - 6) genetički modifikovanu hranu i genetički modifikovanu hranu za životinje, hranu i hranu za životinje dobijenu od genetički modifikovanih organizama, u skladu sa posebnim propisom.

Član 12. Podela nadležnosti

(1) Službene kontrole u smislu ovog zakona, u oblasti bezbednosti hrane sprovode nadležna ministarstva, i to:

1) Ministarstvo preko nadležnih inspekcija:

- (1) u svim fazama proizvodnje, prerade, prometa na veliko i prometa na malo, uključujući uvoz i izvoz **hrane biljnog i životinjskog porekla, bezalkoholna pića i mešovite hrane i genetički modifikovane hrane i genetički modifikovane hrane za životinje kao i hrane i hrane za životinje dobijene od genetički modifikovanih organizama**, u skladu sa posebnim propisom,
- (2) u svim fazama proizvodnje, prerade, prometa **hrane za životinje (biljnog i životinjskog porekla), mešovite hrane za životinje** uključujući uvoz i izvoz,
- (3) u fazi prometa na malo **hrane životinjskog porekla** u objektima registrovanim odnosno odobrenim od strane Ministarstva, kao i u prometu na malo svežeg mesa, mleka, jaja, meda, ribe i divljači u specijalizovanim objektima (kasapnice, ribarnice i sl.), vina i alkoholnih pića;

Član 12. Podela nadležnosti

2) Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja preko nadležne sanitarne inspekcije:

(1) u svim fazama proizvodnje, prerade i prometa (promet na veliko, promet na malo, uvoz na mestima carinjenja i izvoz), i to: **nove hrane, hrane za specifične populacione grupe** (hrana za odojčad i malu decu, hrana za posebne medicinske namene, zamene za kompletnu dnevnu ishranu za osobe na dijeti za mršavljenje), **dodataka ishrani** (dijetetski suplementi), **hrane sa izmenjenim nutritivnim sastavom** (hrana za osobe intolerantne na gluten, zamene za so za ljudsku ishranu, hrana obogaćena vitaminima, mineralima i drugim supstancama sa hranljivim ili fiziološkim efektom i dr.), **solima za ishranu ljudi i proizvodnju hrane, prehrambenih aditiva, prehrambenih aroma, prehrambenih enzima, pomoćnih sredstava u proizvodnji hrane, vode za piće koja se potrošačima isporučuje putem javnog vodovodnog sistema ili u originalnoj ambalaži** (prirodne mineralne, izvorske i stonje vode), **kao i voda koja se upotrebljava, odnosno dodaje tokom pripreme, obrade ili proizvodnje hrane, materijala i predmeta namenjenih da dođu u kontakt sa hranom,**

(2) u fazi prometa na malo **sve hrane u objektima pod sanitarnim nadzorom** (kuhinje u predškolskim i školskim objektima, objektima učeničkog i studentskog standarda, zdravstvene zaštite i socijalnog staranja).

Član 13. Odgovornost

(1) Subjekti u poslovanju hranom i hranom za životinje u svim fazama proizvodnje, prerade i prometa, u okviru delatnosti koju obavljaju, dužni su da obezbede da hrana i hrana za životinje ispunjava sve uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

(2) Nadležni organi sprovode odredbe ovog zakona i propisa donetih na osnovu njega i vrše službenu kontrolu da li subjekti u poslovanju hranom i hranom za životinje ispunjavaju sve uslove propisane ovim zakonom i propisima donetim na osnovu njega.

Član 14. Međunarodne obaveze

(1) Međunarodne obaveze u oblasti bezbednosti hrane izvršavaju se u skladu sa **standardima, smernicama, vodičima** i preporukama relevantnih međunarodnih organizacija **uključujući i komisiju Codex Alimentarius**, Sporazumom o primeni sanitarnih i fitosanitarnih mera STO (SPS Agreement), međunarodnim konvencijama i drugim odgovarajućim međunarodnim sporazumima i razmenjuju se informacije sa drugim nacionalnim organizacijama odgovornim za bezbednost hrane.

(2) Vlada bliže propisuje način pružanja informacija i postupak obaveštavanja u skladu sa obavezama preuzetim Sporazumom o sanitarnim i fitosanitarnim merama STO.

(3) Vlada propisuje način uspostavljanja i organizacije sistema u oblasti bezbednosti i kvaliteta hrane, pružanja informacija i obaveštavanja o standardima, smernicama i preporukama, u skladu sa Codex Alimentarius.

Član 19. Poslovi Direkcije za nacionalne referentne laboratorije

Direkcija za nacionalne referentne laboratorije (u daljem tekstu: Nacionalna referentna laboratorija) obavlja poslove u oblasti bezbednosti hrane, **kontrole kvaliteta i bezbednosti mleka i ispitivanja zabranjenih, nedozvoljenih, štetnih i nepoželjnih supstanci u hrani i hrani za životinje, zdravlja bilja, semena i sadnog materijala** i banke biljnih gena.

(2) U okviru Nacionalne referentne laboratorije obavljaju se sledeći poslovi:

~~7) uspostavljanje sistema kontrole kvaliteta ne samo za sopstvenu upotrebu nego i za ovlašćene laboratorije;~~

(3) Pored poslova iz stava 2. ovog člana Nacionalna referentna laboratorija obavlja i laboratorijska ispitivanja u oblasti bezbednosti hrane i hrane za životinje, kao i ispitivanja kvaliteta mleka i ispitivanja mleka za potrebe praćenja i unapređenja proizvodnih sposobnosti muznih grla.

(4) Laboratorijski i sa njima povezani stručni poslovi iz oblasti zdravlja bilja, semena i sadnog materijala koji se obavljaju u okviru Nacionalne referentne laboratorije uređuju se propisima kojima se uređuje zdravlje bilja, seme i sadni materijal.

Član 19a. Referentna laboratorija

- 1) Poslove iz člana 19. st. 3. i 5. ovog zakona mogu da obavljaju i laboratorije izabrane putem konkursa (u daljem tekstu: referentne laboratorije).
- (2) Laboratorije iz stava 1. ovog člana moraju da budu akreditovane u skladu sa standardom SRPS ISO/IEC 17025 - "Opšti zahtevi za kompetentnost laboratorija za ispitivanje i laboratorija za etaloniranje".
- (3) Za poslove iz člana 19. stav 3. ovog zakona iz oblasti veterinarstva i sredstava za zaštitu bilja konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje se u skladu sa propisom kojim se uređuje veterinarstvo, odnosno propisom kojim se uređuju sredstva za zaštitu bilja.
- (4) Konkurs iz stava 1. ovog člana raspisuje Ministarstvo, odnosno ministarstvo nadležno za poslove zdravlja u skladu sa nadležnostima i objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije".
- (5) Konkurs iz stava 1. ovog člana naročito sadrži:
 - 1) poslove za koje se konkurs raspisuje;
 - 2) period na koji se obavljaju poslovi;
 - 3) dokaz koji se odnosi na obim akreditacije;
 - 4) kriterijume za izbor;
 - 5) rok za donošenje i objavljivanje odluke o izboru;
 - 6) način obaveštavanja o rezultatima konkursa.
- (6) Konkurs iz stava 1. ovog člana sprovodi komisija koju obrazuje ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja.

Član 19a. Referentna laboratorija

(7) Odluku o izboru referentne laboratorije donosi ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja.

(8) Sa laboratorijom izabranom na konkursu ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja zaključuje ugovor.

(9) Ugovor iz stava 8. ovog člana naročito sadrži:

- 1) poslove laboratorijskih ispitivanja koji su predmet ugovora;
- 2) odgovorno lice koje će obavljati određene poslove koji su predmet ugovora;
- 3) metode, način i postupak obavljanja poslova laboratorijskih ispitivanja;
- 4) međusobna prava, obaveze i odgovornosti;
- 5) vreme za koje se zaključuje ugovor;
- 6) način finansiranja poslova;
- 7) uslove za raskid ugovora.

(10) Spisak referentnih laboratorija objavljuje se u "Službenom glasniku Republike Srbije" i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove koji se odnose na tehničke propise, radi upisa u registar ovlašćenih tela za ocenjivanje usaglašenosti.

(11) Ako u Republici Srbiji ne postoji referentna laboratorija koja ispunjava propisane uslove ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja može za pojedine vrste ispitivanja da odredi referentnu laboratoriju sa teritorije druge države za tražena ispitivanja.

(12) Jedna referentna laboratorija može biti referentna za više ispitivanja.

(13) Sredstva za obavljanje poslova iz ovog člana obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije

Član 20. Laboratorije

(1) Laboratorijska ispitivanja u oblasti bezbednosti hrane i hrane za životinje u postupku službene kontrole kao ~~i sprovođenje programa monitoringa~~ mogu da se ustupe laboratorijama (u daljem tekstu: službene laboratorije) putem konkursa koji raspisuje Ministarstvo, odnosno ministarstvo nadležno za poslove zdravlja i objavljuje u "Službenom glasniku Republike Srbije".

(2) Laboratorijska ispitivanja u oblasti bezbednosti hrane i hrane za životinje u postupku službene kontrole ne mogu da se ustupe internim laboratorijama subjekata u poslovanju hranom i hranom za životinje.

(3) Interne laboratorije iz stava 2. ovog člana moraju vršiti validaciju metoda ispitivanja i učestvovati u eksternim proverama kvaliteta.

(6) Konkurs iz stava 1. ovog člana sadrži: ...

3) dokaz o ispunjenosti standarda SRPS ISO/IEC 17025 - "Opšti zahtevi za kompetentnost laboratorija za ispitivanje i laboratorija za etaloniranje"; ...

(10) Ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja utvrđuje spisak službenih laboratorija izabranih putem konkursa, objavljuje ga u "Službenom glasniku Republike Srbije" i dostavlja ministarstvu nadležnom za poslove koji se odnose na tehničke propise, radi upisa u registar ovlašćenih tela za ocenjivanje usaglašenosti.

Član 25. Opšti uslovi za bezbednost hrane

Zabrana

(3) Hrana nije bezbedna ukoliko sadrži:

...

2) sredstva za zaštitu bilja, odnosno biocide čija upotreba nije odobrena ili dozvoljena;

...

5) mikroorganizme, viruse, parazite i njihove razvojne oblike koji predstavljaju opasnost za zdravlje ljudi;

6) materije (fizičke, hemijske, radioaktivne) koje same ili zajedno sa drugim materijama prelaze maksimalno dozvoljene vrednosti i predstavljaju opasnost po zdravlje ljudi.

Član 26. Uslovi za utvrđivanje bezbednosti

(3) Hrana nije pogodna za ishranu ljudi, ako je ta hrana neprihvatljiva za upotrebu kojoj je namenjena, zbog kontaminacije spoljnim ili nekim drugim faktorom, kao i zbog truljenja, kvarenja ili raspadanja i isteklog roka trajanja za proizvode označene rokom trajanja "upotrebljivo do" u skladu sa propisima kojima se bliže propisuje deklarisanje hrane

(4) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja, bliže propisuje opšte uslove higijene hrane, posebne uslove higijene hrane životinjskog porekla i mikrobiološke kriterijume hrane.

(5) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja, bliže propisuje maksimalne koncentracije određenih kontaminenata u hrani, kao i metode uzorkovanja i ispitivanja hrane radi utvrđivanja prisustva i nivoa određenih kontaminenata u hrani.

Član 26. Uslovi za utvrđivanje bezbednosti

(6) Ministar nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost ministra, bliže propisuje:

- 1) zdravstvenu ispravnost vode za piće;
- 2) zdravstvenu ispravnost i kvalitet prirodne mineralne, prirodne izvorske i stone vode u originalnoj ambalaži;
- 3) postupak i način priznavanja prirodnih mineralnih i prirodnih izvorskih voda;
- 4) hranu za specifične populacione grupe (hrana za odojčad i malu decu, hrana za posebne medicinske namene, zamene za kompletnu dnevnu ishranu za osobe na dijeti za mršavljenje);
- 5) dodatke ishrani (dijetetski suplementi);
- 6) zdravstvenu ispravnost i kvalitet soli za ishranu ljudi i proizvodnju hrane;
- 7) zdravstvenu ispravnost i bezbednost materijala i predmeta namenjenih da dođu u kontakt sa hranom;
- 8) prehrambene aditive;
- 9) prehrambene arome;
- 10) prehrambene enzimske preparate;
- 11) pomoćna sredstva u proizvodnji hrane;
- 12) nutritivne i zdravstvene izjave koje se navode na deklaraciji hrane;
- 13) hranu sa izmenjenim nutritivnim sastavom (hrana za osobe intolerantne na gluten, zamene za so za ljudsku ishranu, hrana obogaćena vitaminima, mineralima i drugim supstancama sa hranljivim ili fiziološkim efektom i dr.);
- 14) novu hranu.

Član 26. Uslovi za utvrđivanje bezbednosti

(7) Ministar nadležan za poslove zdravlja, uz saglasnost ministra, bliže propisuje metode ispitivanja, dozvoljene nivoe radioaktivnosti, načine vođenja evidencije i način izveštavanja, uslove i način formiranja stručnih tela u vezi sa rešavanjem konkretnih pitanja koja mogu nastati prilikom primene propisa o hrani iz stava 6. tač. 4)-14) ovog člana.

(8) Ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja bliže propisuje način i postupak izdavanja međunarodne potvrde (sertifikata) o bezbednosti hrane koja se izvozi, izgled obrasca međunarodne potvrde, kao i evidenciju o izdatim potvrdama.

(9) Međunarodnu potvrdu (sertifikat) o bezbednosti hrane iz stava 8. ovog člana koja se izvozi izdaje inspektor u skladu sa podelom nadležnosti iz člana 12. ovog zakona.

(10) Ministar, uz saglasnost ministra nadležnog za poslove zdravlja, bliže propisuje uslove za preradu, rukovanje, skladištenje i čuvanje određenih vrsta hrane sa oznakom "najbolje upotrebiti do".

Član 45. Uslovi higijene hrane u poslovanju hranom

.....

(4) Ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja u okviru svoje nadležnosti bliže propisuje način, postupak i metode sprovođenja službene kontrole, sistem odobravanja i sertifikacije, način pregleda, način uzimanja uzoraka, elemente za određivanje rokova za sprovođenje službene kontrole, kao i izveštavanje o sprovedenim službenim kontrolama.

Član 49. Nacionalne mere

(1) Izuzetno od odredaba čl. 45. i 47. ovog zakona propisani uslovi u vezi sa higijenom hrane ne odnose se na direktno snabdevanje potrošača primarnim proizvodima u malim količinama.

(2) Ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja bliže propisuje isključenja, prilagođavanja ili odstupanja od zahteva o higijeni hrane iz čl. 45. i 47. ovog zakona za proizvodnju i promet hrane životinjskog porekla, odnosno za hranu biljnog porekla, i to za objekte:

- 1) u kojima se proizvode male količine hrane;
- 2) u kojima se primenjuju tradicionalne metode u određenim fazama proizvodnje, prerade i prometa hrane (stari zanati i sl.);
- 3) u kojima se posluje hranom sa tradicionalnim karakteristikama;
- 4) koji se nalaze u područjima u kojima postoje posebna geografska ograničenja.

(3) Isključenja, prilagođavanja ili odstupanja iz stava 2. ovog člana mogu da se odnose na izgradnju, uređenje i opremanje objekata u poslovanju hranom, kao i na olakšice u primeni sistema samokontrole u objektima u kojima se proizvode male količine hrane, uzimajući u obzir odgovarajuće faktore rizika i ako takva odstupanja ne utiču na ostvarivanje ciljeva ovog zakona.

Član 49. Nacionalne mere

(4) Ministar bliže propisuje male količine primarnih proizvoda koje služe za snabdevanje potrošača, kao i područje za obavljanje te delatnosti.

(5) Ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja bliže propisuje uslove za stavljanje u promet malih količina hrane, koje se količine hrane smatraju malim količinama, vrstu hrane, mesto odnosno područje na kome male količine hrane mogu da se stave u promet, kao i obrazac potvrde u zavisnosti od vrste hrane koja se stavlja u promet i sadržinu evidencije.

Član 50. Uslovi higijene hrane za životinje u poslovanju hranom za životinje

.....

- (2) Proizvodi, aditivi i dodaci namenjeni za hranu za životinje ne smeju da sadrže nepoželjne supstance koje mogu ugroziti zdravlje životinja ili, zbog njihovog prisustva u hrani životinjskog porekla, zdravlje ljudi ili životnu sredinu.
- (3) Izuzetno od stava 2. ovog člana, proizvodi, aditivi i dodaci (suplementi) namenjeni za hranu za životinje mogu da sadrže nepoželjne supstance pod propisanim uslovima u skladu sa ovim zakonom.
- (4) Ministar bliže propisuje uslove pod kojima proizvodi i aditivi namenjeni za hranu za životinje mogu da sadrže nepoželjne supstance.
- (5) Ministar bliže propisuje uslove za proizvodnju, odobravanje, upotrebu, deklarisanje, označavanje, pakovanje i promet aditiva namenjenih za hranu za životinje.
- (6) Ministar bliže propisuje uslove za deklarisanje, označavanje, predstavljanje, pakovanje, promet, upotrebu i oglašavanje hrane za životinje.
- (7) Ministar bliže propisuje uslove za proizvodnju, deklarisanje, označavanje, predstavljanje, pakovanje, promet i upotrebu dodataka hrani za životinje.

Član 55. Kvalitet hrane

2) Ministar, **odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja** u skladu sa podelom nadležnosti iz člana 12. ovog zakona bliže propisuje uslove u pogledu kvaliteta hrane, i to za:

....

3) Ministar, **odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja**, u skladu sa podelom nadležnosti iz člana 12. ovog zakona, bliže propisuje uslove i način proizvodnje i stavljanje u promet hrane za koju nisu propisani uslovi za kvalitet.

Član 58. Nova hrana

(1) Nova hrana jeste hrana koja se nije u značajnoj meri koristila u ishrani ljudi, a pripada jednoj od sledećih kategorija:

- 1) hrana sa novom ili namerno izmenjenom molekulskom strukturom;
- 2) hrana koja se sastoji ili je izolovana iz mikroorganizama, gljiva ili algi;
- 3) hrana koja je proizvedena ili se sastoji od supstanci mineralnog porekla ili je iz njih izolovana;
- 4) hrana koja se sastoji ili je proizvedena od biljaka i životinja ili njihovih delova ili je iz njih izolovana, osim hrane dobijene tradicionalnim načinima razmnožavanja ili uzgoja za koje je poznato da se mogu bezbedno konzumirati;
- 5) hrana dobijena proizvodnim postupkom koji se do sada nije koristio, a izaziva znatne promene u sastavu ili strukturi hrane, što utiče na njenu prehrambenu vrednost, metabolizam ili nivo nepoželjnih supstanci za ishranu ljudi;
- 6) hrana koja se sastoji ili je proizvedena od kultura ćelija ili tkiva dobijenih od životinja, biljaka, mikroorganizama, gljiva ili algi ili je iz njih izolovana;
- 7) hrana koja se sastoji od sintetizovanih nanomaterijala;
- 8) vitamini, minerali i druge supstance koje se upotrebljavaju u skladu sa propisima koji uređuju oblast dodataka ishrani, dodavanje vitamina, minerala i drugih supstanci hrani, hrane za odojčad i malu decu, hrane za posebne medicinske namene i zamene za celodnevnu ishranu za osobe na dijeti za mršavljenje ukoliko su dobijeni proizvodnim postupkom koji se do sada nije koristio, a izaziva znatne promene u sastavu ili strukturi hrane što utiče na njenu prehrambenu vrednost, metabolizam ili nivo nepoželjnih supstanci ili sadrže sintetizovane nanomaterijale ili se od njih sastoje.

Član 61. Stavljanje u promet nove hrane

(1) Kada se nova hrana stavlja u promet prvi put na teritoriji Republike Srbije, ili ako se takva hrana nađe u prometu, subjekt u poslovanju hranom mora imati dozvolu, u skladu sa odredbama ovog zakona i posebnih propisa.

(2) Dozvolu iz stava 1. ovog člana za novu hranu rešenjem izdaje ministar nadležan za poslove zdravlja, a na osnovu prethodno pribavljenog mišljenja Stručnog saveta, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi za stavljanje u promet nove hrane.

(3) Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

(4) Ministarstvo nadležno za poslove zdravlja vodi evidenciju izdatih dozvola za stavljanje u promet nove hrane.

Član 63. Označavanje nove hrane

Nova hrana koja se stavlja u promet mora na deklaraciji, pored opštih zahteva za deklarisanje i označavanje iz člana 30. ovog zakona, da sadrži i dodatne podatke o svojstvima nove hrane.

Član 70. Uzorkovanje i ispitivanje

(1) Prilikom uzimanja uzoraka hrane ili hrane za životinje subjekt u poslovanju hranom ili hranom za životinje dužan je da nadležnom inspektoru stavi besplatno na raspolaganje količinu uzoraka koja je neophodna za vršenje laboratorijskog ispitivanja, s tim što se uzorkovanje u toku službene kontrole vrši tako da stvara minimalne troškove za subjekte u poslovanju hranom.

(2) Subjekti u poslovanju hranom i hranom za životinje čiji su proizvodi predmet uzimanja uzoraka i ispitivanja imaju pravo na dodatno stručno mišljenje (superanaliza) koje ne odlaže preduzimanje hitnih mera u slučaju iznenadne opasnosti.

(3) Ministar, odnosno ministar nadležan za poslove zdravlja u skladu sa podelom nadležnosti iz člana 12. ovog zakona, bliže propisuje metode uzorkovanja i ispitivanja hrane i hrane za životinje u postupku službene kontrole.

Član 71. Takse

- (1) Subjekti u poslovanju hranom i hranom za životinje plaćaju taksu za izvršene službene kontrole u skladu sa ovim zakonom i posebnim propisima.
- (2) Izuzetno od stava 1. ovog člana taksa za izvršenu službenu kontrolu ne naplaćuje se ako se službena kontrola vrši kod subjekata u poslovanju hranom po zahtevu trećeg lica.
- (3) Sredstva ostvarena od taksi iz stava 1. ovog člana uplaćuju se na odgovarajući račun za uplatu javnih prihoda budžeta Republike Srbije.

Član 73. Prava i dužnosti nadležnog inspektora

Član 74. Mere koje nalaže nadležni inspektor Ministarstva

Član 77. Mere koje nalaže sanitarni inspektor

Čl. 79, 81, 82 Kaznene odredbe za pravna lica i preduzetnike

- Za stavljanje u promet nove hrane na teritoriji Republike Srbije ili ako se takva hrana nađe u prometu, a nema dozvolu (član 61. stav 1);